

Asia: VN/30163/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston kulttuuripoliittiseksi selonteoksi

Visio

Kannatatteko kulttuuripoliittisen selonteon visiota?

Kyllä / En. Jos ette, kuvailkaa mahdolliset muutostarpeet.

Kyllä

Mahdolliset muutostarpeet.

-

Tavoitteet

Kannatatteko kulttuuripoliittisen selonteon neljää tavoitetta?

Kyllä, tavoitteet vastaavat omaa näkemystäni

Jos vastasitte en, kuvailkaa tiiviisti mahdolliset muutostarpeet.

-

Toimenpide-ehdotukset

Tässä on lueteltu yhdeksän toimenpidekokonaisuutta. Mitkä raportin toimenpide-ehdotuksista ovat mielestänne kaikkein tärkeimmät ja kiireellisimmät toteuttaa? Valitse ensin yksi (1) haluamasi toimenpidekokonaisuus ja kirjoita sen jälkeen haluamasi toimenpide-ehdotukset alla olevaan tilaan kaikki peräkkäin. Valitse yhteensä enintään viisi (5).

Kansainvälistyvä kulttuuri [Myös kulttuuriperinnöllä on keskeinen rooli kansainvälistymisessä. Yhteentoimivuus ja EU-rahoitusohjelmien hyödyntäminen sekä esimerkiksi kulttuuriperintöorganisaatioiden ja matkailun yhteistyön vahvistaminen avaavat uusia mahdollisuuksia sekä paikallisesti Suomessa että kansainvälisesti, kun suomalaista kulttuuriperintödataa voidaan hyödyntää esimerkiksi kulttuuriperinnön eurooppalaisen data-avaruuden kautta ympäri maailmaa ja vastaavasti suomalaiset kulttuurin ja taiteen tekijät voivat hyödyntää kansainvälistä kulttuuriperintöä oman toimintansa inspiraationa.]

Oma roolinne tulevassa toimeenpanossa

Millaisena näette oman tai edustamanne tahon roolin kulttuuripoliittisenselonteon toimeenpanossa?

Arkistoilla ja koko kulttuuriperintösektorilla on korvaamattoman tärkeä rooli sekä aineettoman että aineellisen kulttuuriperinnön säilyttäjinä ja käyttöön tarjoajina – samoin kulttuuriperintödatan tarjoajina. Sivulla 36-37 kuvataan kirjastojen ja museoiden valtiollista tukemista, mutta valtio on rahoittanut myös arkistoja, ja tämän rahoituksen turvaaminen jatkossa olisi ensiarvoisen tärkeää, jotta arkistot voivat toteuttaa edellä mainittua rooliaan. Arkistotoiminta on pitkäjänteistä, joten olisi tärkeää että rahoitus olisi ennakoitavaa ja mahdollisimman pitkäjänteistä. Kansallisarkiston ja yksityisten keskusarkistojen lisäksi Suomessa on paljon merkittäviä paikallisia arkistoja (kaupungit, kotiseutuarkistot). Digitaalisuus avaa arkistoille aivan uusia mahdollisuuksia toimia vaikuttavasti ja tarjota aineistojaan käyttöön sekä koko Suomessa että kansainvälisesti. Tämä edellyttää yhteentoimivuutta ja yhteistyötä, mutta myös niiden tukemista taloudellisesti. On positiivista, että kulttuuriperinnön data-avaruus on mainittu selonteon sivulla 49. Jotta arkistot ja kulttuuriperintöorganisaatiot voisivat toteuttaa tärkeää tehtäväänsä, olisi tärkeää löytää tasapaino tekijöiden ja kulttuuriperintölaitosten oikeuksien välillä – siten ettei vaaranneta tekijöiden toimeentuloa (esim. ei-kaupalliset tai kaupallisesta jakelusta poistuneet aineistot). Ilmastomuutoksen torjumisessa tuleva European Partnership in Resilient Cultural Heritage avaa uusia mahdollisuuksia.

Tiivistelmä näkemyksistänne

Tähän voitte kirjoittaa mahdolliset muut kulttuuripoliittista selontekoa koskevat huomionne.

Kokonaisuutena selonteossa tulisi huomioida paremmin kulttuuriperintöorganisaatioiden keskeinen rooli aineettoman ja aineellisen kulttuuriperinnön säilyttäjinä ja käyttöön tarjoajina. Museot on mainittu joissakin kohdin, mutta arkistojen rooli on yhtä keskeinen. Arkistot on mainittu selonteossa vain kerran (s. 56), vaikka niiden toiminta kulttuuriperintösektorilla (kirjastot, arkistot ja museot) on aivan keskeinen. Arkistoissa on valtava määrä suomalaista kulttuuriperintöä, jonka käyttöön tarjoamisessa digitaalisuus antaa aivan uusia mahdollisuuksia. Arkistojen aineistot tarjoavat kulttuurielämyksiä kansalaisille, mutta tarjoavat myös paljon mahdollisuuksia luoville aloille, matkailulle ja muulle liiketoiminnalle. Kulttuuriperintömme on olennainen osa Suomen kaakuvaa (s. 53). Myös digitaalinen kulttuuriperintö pohjautuu aineettomaan arvonluontiin (s. 59) ja kulttuuriperinnön kuluttamista voidaan verrata taiteen ja kulttuurin kuluttamiseen (s. 60). Sivulla 63 mainitaan UNESCO-maailmaperintökohteet. Tähän tulisi lisätä Unescon Maailman muisti -rekisterin suomalaiset kohteet (4 kpl).

Henriksson Juha
Musiikkiarkisto